

**Національний університет біоресурсів
і природокористування України**

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО СТАНОВЛЕННЯ ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА МЕХАНІЗМ ДІЇ ГЛОБАЛЬНИХ РИНКІВ

Доктор економічних наук

Вдовенко Наталія Михайлівна

28 вересня 2015 р.

© Н.М. Вдовенко

Глобалізація

процес, за допомогою якого *ринки* і *виробництво* в різних країнах світу стають усе більше взаємозалежними завдяки рушійним силам торгівлі *товарами* та послугами і потоків капіталу та *технологій*

Швидка всесвітня
інтеграція економіки через

фінансові
потоки

торгівлю

передачу
технологічних
досягнень

процес інтеграції, глобальної інформатизації, розгортання єдиних світових комунікацій, завдяки яким кордони земної кулі зникають

глобальні проблеми

сукупність життєво важливих проблем людства, від розв'язання яких залежить його саме існування та перспективи розвитку

продовольче забезпечення населення

створення умов для гарантованого доступу у необхідній кількості до якісних продуктів харчування як рослинного так і тваринного походження

вирішення даної проблеми буде залежати від раціонального використання природних **ресурсів**

ЗМІСТ

- Глобалістика як процес віддзеркалення специфіки еволюції глобальної економіки
- Сучасні парадигми глобалістики у контексті становлення глобальних ринків
- Глобальні галузеві ринки та механізми їх становлення

Рекомендована література

ДО ТЕМИ:

- 1. Глобальна економіка: підручник / за ред. Д.Г. Лук'яненко, А.М. Поручника. – К. : КНЕУ, 2015. – 588с.**
- 2. Європейська інтеграція і глобальні проблеми сучасності: навчальний посібник / Буряк П.Ю., Гупало О.Г. – К. : Хай-ТекПрес, 2008. – 352 с.**

1. Глобалістика як процес віддзеркалення специфіки еволюції глобальної економіки

Глобалістика - вивчає загальні об'єктивні закономірності розвитку людства і моделі керованої світової системи в синтезі, єдності та взаємодії трьох основних сфер: глобальної екології, соціальної та економічної діяльності людини в епоху антропогенно перевантаженої Землі

Етапи розвитку глобалістики

Перший етап — 1960-ті рр.

Саме тоді поряд із диференціацією наукового знання виникла нагальна потреба в інтеграції теоретичних і практичних знань, що спрямовувалися на вивчення нових явищ, різних за масштабністю, цілісністю і складністю системи взаємовідносин

Другий етап

припадає на середину 1970-х рр.

У цей час провідні країни Заходу були вражені серією структурних криз, серед яких найгострішою стала енергетична. Вивчення природи криз і шляхів їх урегулювання – основний зміст глобалістичних досліджень на цьому етапі

Третій етап

Починається із зсередины 1980-х рр.

Дослідження нових завдань - ризику, упередженню катастроф, пом'якшенню їх наслідків. Усе більше уваги в той період приверталося до найважливіших проблем регіонального характеру, масштаб яких надавав їм глобального забарвлення

Функціональний підхід

Основний наголос робиться на ролі національних держав у справі охорони національних економік від нищівного впливу гібридної глобалізації

Апологетичний підхід

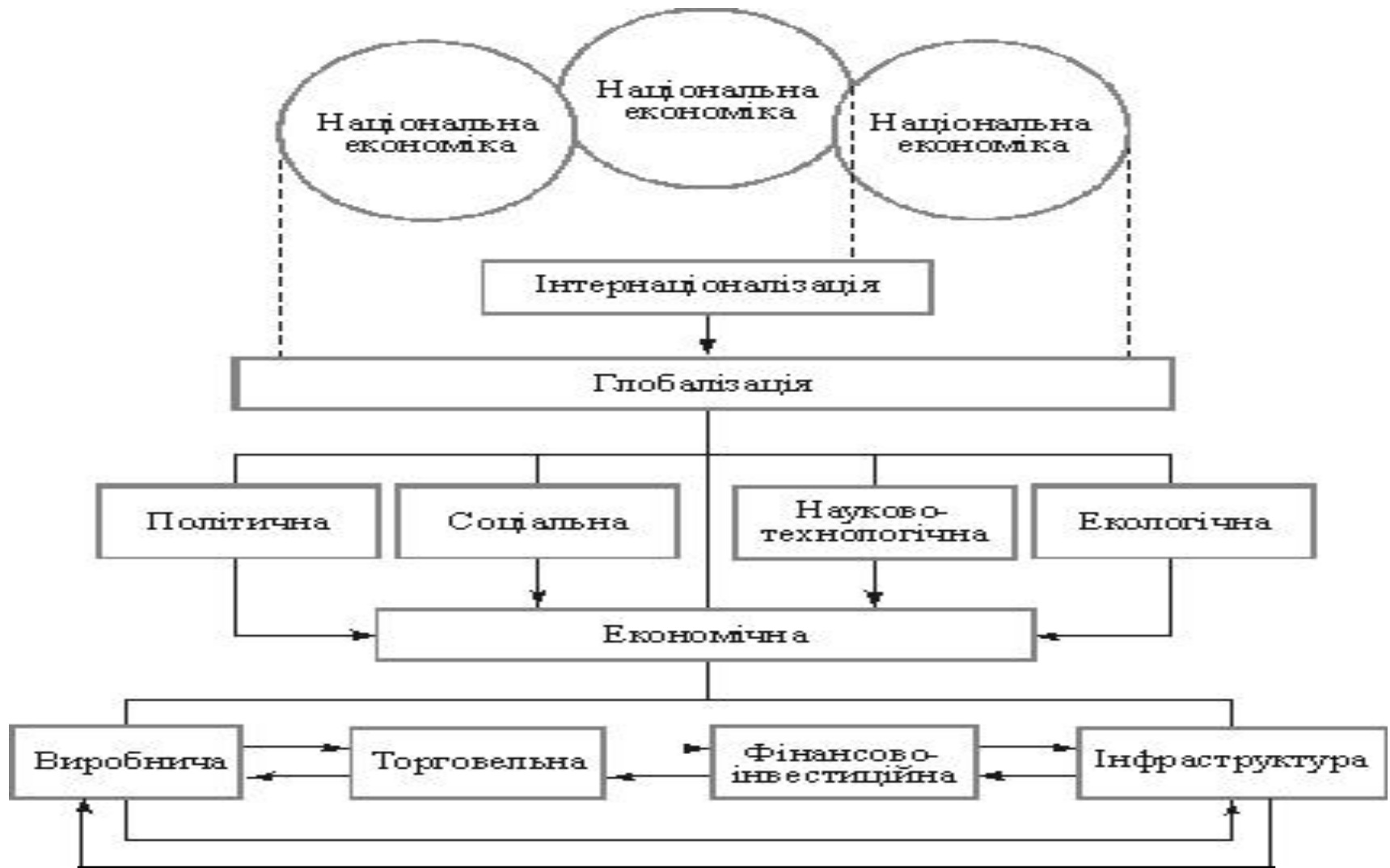
Підкреслюється роль **глобальних ринків** у векторі розвитку інноваційних процесів, які згідно з ліберальною доктриною, прагнуть максимально обмежити втручання держави в процеси глобалізації

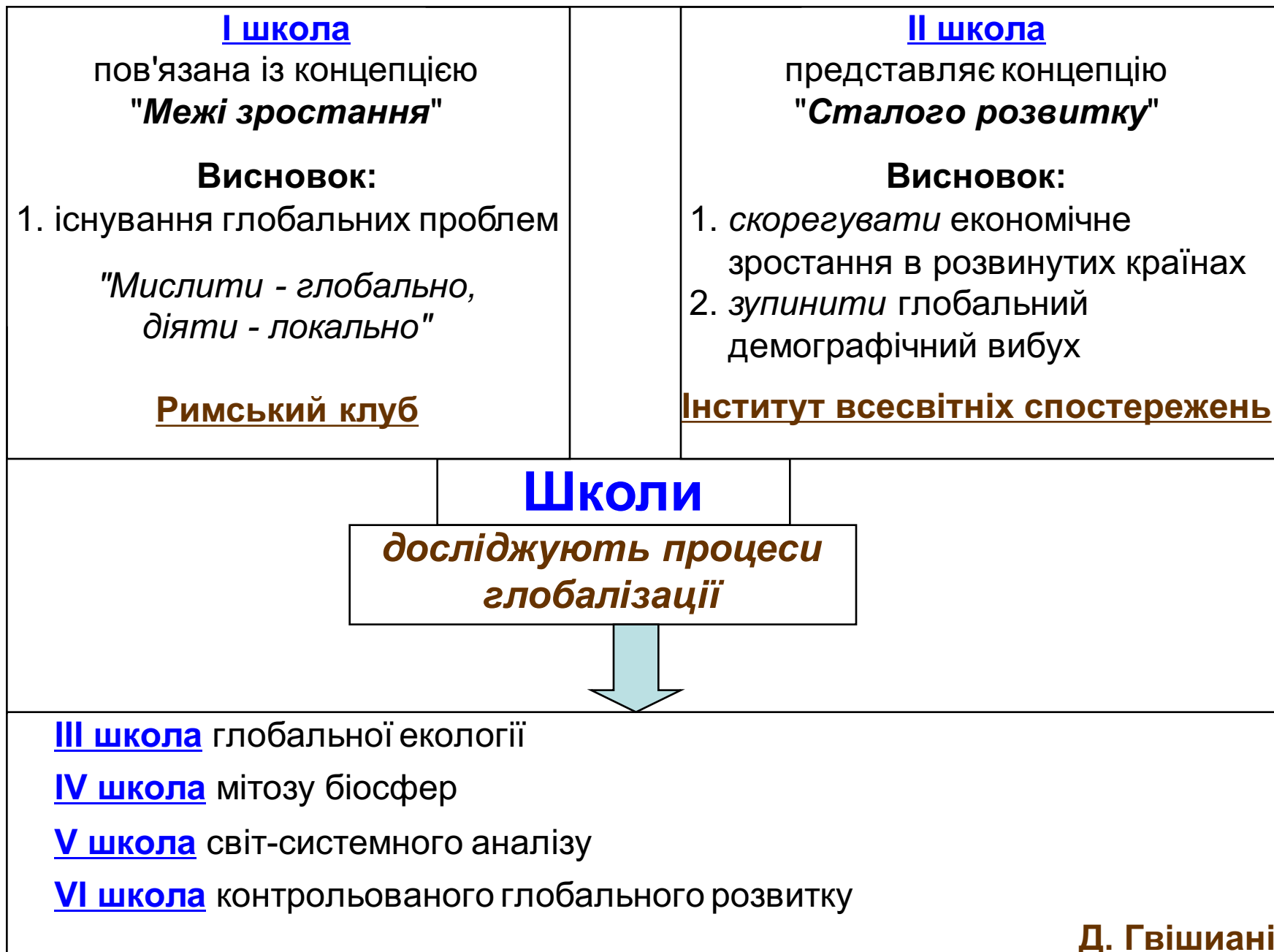
Технологічний підхід

Основна увага приділяється новітнім кібернетичним технологіям як умовам вибіркової гібридної глобалізації, що дає змогу перифірійним державам інтегруватися до глобальної економіки, зберігаючи свою регіональну специфіку

2. Сучасні парадигми глобалістики у контексті становлення глобальних ринків

Д. Гвішиані

3. Глобальні галузеві ринки та механізми їх становлення

Глобальні ринки

Галузі

повністю глобалізовані (автоперевезення, комп'ютерна, автомобільна та фармацевтична промисловість)

частково глобалізовані (телекомунікації, *сільське господарство*)
національні

Глобальні галузеві ринки –

це сукупність відносин між суб'єктами різних країн з приводу виробництва та обміну стандартизованого продукту певного виду діяльності на всіх континентах світу, коли будь-які рішення, що приймають підприємства на ринку однієї країни істотно впливають на їхні позиції на ринках інших країн

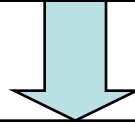
Глобальний ринок капіталів та його сегментів,
глобальний товарний ринок, глобальний ринок робочої сили та ін.

Ознаки характерні для глобальних галузевих ринків:

- *продукція* галузі продається на міжнародних ринках;
- *компанії* обслуговують покупців по всьому світу;
- *конкурентами* на всіх великих ринках є одні й ті й самі підприємства;
- *конкуренція* проявляється в глобальному масштабі;
- *стратегічне* позиціювання компанії на одному ринку фундаментально впливає на позицію на інших ринках;
- *загальною* практикою є створення підрозділів на ринках базування великих конкурентів;
- *штаб-квартира* не залежить від країни базування;
- *ланцюги* створення вартості працюють в оптимальних місцях розташування;
- *компанії* закупають ресурси по всьому світу;
- *компанії* комбінують переваги, що створені на локальних ринках, з тими, які є результатом міжнародної співпраці (економія на масштабі та репутація бренду, що передається)

Критерії

за якими розрізняють глобальні ринки

- **присутність** суб'єктів міжнародних економічних відносин з різними культурними особливостями усіх рівнів економічного розвитку на всіх континентах світу;
- **високі показники** розподілу активів та отримання доходів у країнах присутності;
- **високий ступінь** спеціалізації та кооперації в країнах присутності;
- **наявність** у компаній глобальних стратегій ринкової діяльності

Підприємства,
що працюють у глобальній галузі, змушені не тільки
експортувати товари, але й прагнути стати глобальними

*Дослідник глобалізації
К. Омаї вважає, що для визначення
ступеня глобалізації економіки
доцільно використовувати
показники:*

- *присутність* підприємства, його товарів та послуг у всіх економічних зонах (ядро, буферна зона і периферія)
- *існування* транснаціональних зв'язків
- *наявність* світової стратегії, яка координується групою чи глобальним підприємством

Глобальне підприємство – це підприємство, працюючи в декількох країнах, домагається таких переваг у наукових дослідженнях, виробництві, маркетингу й фінансах, які недоступні їхнім вітчизняним конкурентам

ТОВ «ОСЕТР»

Перший **виробник та єдиний офіційний експортер чорної ікри** в Україні.

Основними напрямками діяльності компанії є дослідження і вирощування риб сімейства осетрових, а також виробництво високоякісної чорної ікри (Caviar).

**Має офіційний номер
маркування продукції - Б30
(2013 рік)**

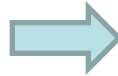
Зареєстровано

в Державному агентстві рибного господарства
України

як власне консервне і пресервне виробництво
харчової ікри осетрових

ТОВ “Осетр”
вул. Промислова, 8,
м. Українка,
Київська обл.
08720, Україна)

Має:

власне маточне поголів'я цінних осетрових риб
власний інкубаційний цех
вигідне логістичне розміщення
комунікації
можливості **розширення** підприємства
можливості **нарощування** виробництва

У 1999 році Україна приєдналась до
Конвенції про міжнародну торгівлю видами
дикої фауни і флори, що перебувають під
загрозою зникнення - **CITES**
(Закон України від 14.05.1999 № 662-XIV)

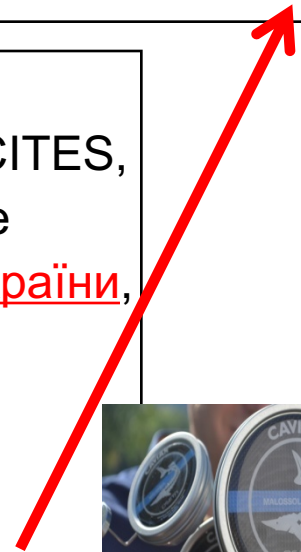
Відповідно до постанови
Кабінету Міністрів України від 13.12.2000 № 1822
Державне агентство рибного господарства України
виконує **функції Адміністративного органу CITES України**
щодо осетрових видів риб та виробленої з них продукції

Всі види осетрових риб

що мешкають в природному середовищі є об'єктами (зразками) CITES,
зовнішньоторговельні операції з ними, включаючи транзитне
перевезення та реекспорт, а також пропуск на митну територію України,
мають здійснюватись лише за умови наявності

супровідних документів дозвільного
характеру (дозволів/сертифікатів),

що видають відповідні адміністративні органи CITES

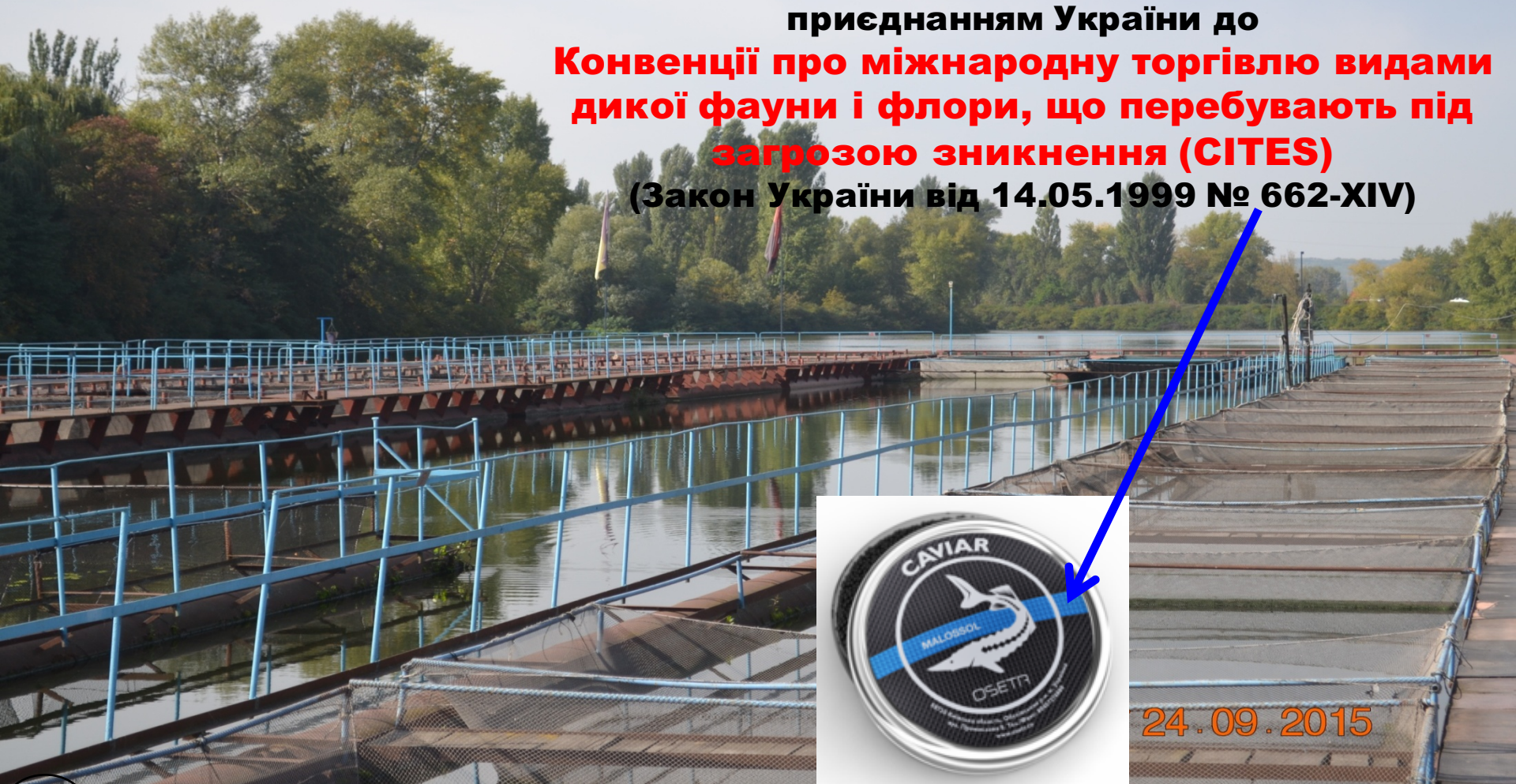
ТОВ «Осетр» застосовує
ультрасучасні технології

по вирощуванню
осетрових видів риб (Sturgeon,
family Acipenseridae) та
виробництву чорної ікри (Caviar)

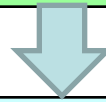
ТОВ «Осетр»

введено **спеціальний код**
маркування харчової чорної ікри (caviar),
обов'язковий для її упаковки з метою експорту.

Згідно **міжнародних вимог**, пов'язаних з
приєднанням України до
Конвенції про міжнародну торгівлю видами
дикої фауни і флори, що перебувають під
загрозою зникнення (CITES)
(Закон України від 14.05.1999 № 662-XIV)

Глобалізація товарних ринків

міжнародна компанія
розглядає проблему збуту
продукції кінцевим споживачам
з погляду всіх міжнародних
каналів розподілу

штаб-квартира
підприємства-продавця –
контролює канали
розподілу і є частиною
самого каналу

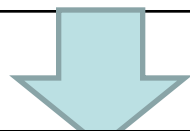
міждержавні канали
забезпечують
доставку товарів до
кордонів іноземних
країн

внутрішньодержавні
канали – забезпечують
доставку товарів з пунктів
перетинання кордону
іноземної держави до
кінцевих споживачів

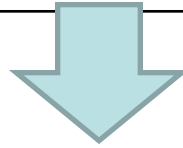
Три глобальні ланки між підприємством-продавцем і кінцевим покупцем

Чинники
формування глобальних галузевих ринків:

- інтернаціоналізація господарського життя
- стирання відмінностей між країнами у виробництві та розподілі продукції
- галузева політика країн щодо стимулювання та ліквідації окремих видів діяльності
- виникнення нових ринків
- посилення конкуренції
- зростаюча економія за рахунок масштабів виробництва
- зниження витрат на перевезення та складування
- зміни вартості факторів виробництва
- послаблення обмежень з боку уряду

Можливості глобалізації ринків у першу чергу використовують транснаціональні компанії

Під транснаціональними компаніями найчастіше розуміють фірми, які контролюють виробничі активи більш ніж в одній країні

Компанії не є ТНК, якщо вони просто торгують за кордоном або виступають партнерами іноземних фірм. Існує кілька шляхів одержання компанією статусу ТНК.

Наприклад, якщо:

- компанія має багато філій за кордоном;
- вона діє у великій кількості країн світу;
- частка прибутку або інших доходів, отриманих за рубежом, висока щодо всіх доходів;
- її працівники, акціонери й менеджери з багатьох різних країн;
- її закордонні операції – це не тільки продаж, але й виробництво, дослідження, розробки.

У транснаціональних компаніях ефект масштабу полягає не стільки в економії виробничих витрат, скільки в одержанні додаткової інформації й знань

Успіх нових, сфокусованих транснаціональних організацій заснований на тому, що вони можуть дозволити собі направити значні засоби на дослідження й розробку, просування торговельних марок, розвиток інформаційних технологій і маркетингу

Підприємства в умовах глобалізації не можуть ігнорувати міжнародні ринки

Зростаюча взаємозалежність країн усього світу при виробництві товарів і послуг привела до усвідомлення компаніями потреби глобального підходу до свого бізнесу

Глобальні ринки важливі, тому що майбутнє багатьох фірм залежить від можливостей розширення виробництва

Підприємства повинні шукати нові можливості на ринках закордонних країн, тому що їхні внутрішні ринки вже насичені

Міжнародна торгівля стає ліберальною, тому підприємства мають справу з жорстокою конкуренцією з боку іноземних виробників на своїх внутрішніх ринках

Підприємства мають навчитися протистояти конкурентам на своїй споконвічній території або використовувати можливості, що відкриваються на зовнішніх ринках

Дякую за увагу